

Til
Helse- og omsorgsdepartementet

Fra
Norske Kulturarrangører
Rosenkrantz' gate 9
0159 Oslo

Oslo, 8. april 2026

Hørings svar – forslag til ny lov om vern mot smittsomme sykdommer mv. (smittevernloven)

Norske Kulturarrangører er en landsomfattende, partipolitisk uavhengig interesse- og kompetanseorganisasjon for arrangører i kulturfeltet. Vi organiserer over 500 festivaler og helårsarrangører, hvorav omkring 50 % tilhører den kommersielle kulturnæringen og 50 % tilhører kulturfrivilligheten.

Vi takker for muligheten til å gi innspill til ny smittevernlov. Vi støtter høringsforslagets formål og behovet for et oppdatert regelverk, men mener at loven i større grad må tydeliggjøre rammene for bruk av inngripende tiltak og at den må sikre mer forutsigbare prosesser når tiltak må vedtas raskt.

Rettsikkerhet, begrunnelse og etterprøvbarehet

Inngripende tiltak må være nødvendige og forholdsmessige, og vurderingene bør være dokumenterte og etterprøvbare, slik det er foreslått i kapittel 10 (§ 10.5.5 og § 10.5.8) i høringsnotatet til ny smittevernlov. Norske Kulturarrangører støtter Virke i etterlysningen av en tydeligere operasjonalisering av forholdsmessighetsvurderingen, herunder hvordan hensynet til virksomheters drift, økonomiske bæreevne og sysselsetting skal inngå når inngripende tiltak vurderes.

Forutsigbarhet i prosess og bruk av minst inngripende virkemidler

Norske Kulturarrangører støtter også Virke i vurderingen av at lovens system og forarbeider klarere bør forankre at mindre inngripende tiltak skal vurderes og prøves før mer inngripende tiltak iverksettes, og at tidskritiske regelverksprosesser i størst mulig grad ivaretar utredning, høring og medvirkning, slik at tiltak ikke får uforholdsmessige konsekvenser for enkelte næringer uten tilstrekkelig begrunnelse i dokumentert smitterisiko.

Kultur- og arrangementssektoren

Norske Kulturarrangører mener regelverket må utformes med særlig vekt på forutsigbarhet og tydeligere terskler for tiltak som kan ramme kulturarrangementsvirksomheter, som erfaringsmessig rammes sterkt av generelle restriksjoner, slik det er omtalt i kapittel 10 og kapittel 8 i lovforslaget.

Smitteverntiltak har stor påvirkning på kulturarrangementer, som ofte har lang planleggingshorisont, betydelige forhåndsinvesteringer og høy økonomisk risiko knyttet

til publikumsadgang. Erfaringene fra koronapandemien viser at sektoren er særlig sårbar for raske og uforutsigbare regelendringer, kapasitetsbegrensninger og arrangementsforbud. Mange aktører har fortsatt ikke hentet seg inn økonomisk etter pandemien, og sektoren preges av stramme marginer og økt prispress på publikum.

Som Virke mener også Norske Kulturarrangører at smittevernloven derfor bør utformes slik at det i størst mulig grad er forutsigbart når og hvordan inngripende tiltak kan ramme kulturarrangementsvirksomhet. I forarbeidene bør det tydeliggjøres hvilke terskler og vurderingstemaer som skal gjelde for bruk av arrangementsforbud og publikumsbegrensninger, og hvordan hensynet til virksomhetenes planleggingsbehov og økonomiske risiko skal vektlegges. Det bør også fremgå at det må vurderes økonomisk kompensasjon for virksomheter som rammes av inngripende tiltak, slik høringsnotatet påpeker.

Videre vil vi understreke betydningen av tidlig og strukturert dialog med berørte næringer, samt bruk av bransjespesifikk kunnskap ved vurdering av tiltak som direkte rammer bestemte sektorer.

Målretting av tiltak, differensiering og likebehandling

Koronautvalget omtaler i *NOU 2023: 16* erfaringer med tiltak overfor kultursektoren, og uttaler svært presist om behovet for målretting av tiltak: «Kultursektoren er svært heterogen. Aktørene varierer fra enkeltmannsforetak til store kommersielle virksomheter, og sektoren omfatter alt fra biblioteker, teatre, billedkunstnere og musikere. Denne heterogeniteten kombinert med manglende nasjonal oversikt over sektoren gjorde det utfordrende å utforme treffsikre smitteverntiltak for kultursektoren. Mange av smitteverntiltakene kunne vært mer differensierte slik at ikke hele sektoren ble underlagt det samme smittevernregimet, men heller mer spesifikt vurdert ut fra faktisk smitterisiko.» (punkt 5.2.4).

Videre mener vi at det ved fremtidige smitteverntiltak må skilles tydelig mellom profesjonelle og private arrangementer. Profesjonelle aktører har omfattende erfaring med publikumshåndtering, risikovurdering og gjennomføring av arrangementer, og har ofte større økonomisk risiko og flere ansatte. Det er derfor avgjørende at restriksjoner og kompensasjonsordninger tilpasses denne forskjellen, slik at profesjonelle aktører ikke likestilles med private sammenkomster. Dette vil bidra til mer treffsikre og rettferdige tiltak, og sikre like konkurransevilkår for næringslivet.

Vi kan ikke se at det i fremtiden skal være noe i veien for å likebehandle arrangementer med praksisen som i løpet av koronapandemien ble etablert for andre virksomheter. Det danske forskningsprosjektet [SAFE 2.0](#) fra 2022, gjennomført av Dansk Live i samarbeid med tunge, relevante fagmiljøer ved Københavns Universitet, Roskilde Universitet, RF Experience og Divisionsforeningen, slår også fast at det er minimal smitterisiko på kulturarrangementer. Tvert imot er ett av hovedfunnene at det at mange mennesker er samlet, og at man på et arrangement kanskje får mange nærkontakter, ikke er ensbetydende med høy risiko for smittespredning.

Avslutningsvis vil vi understreke at det er viktig at kunnskapen som ble opparbeidet under håndteringen av koronapandemien brukes til å forberede eventuelle nye pandemisituasjoner, der også representanter for de hardest rammede bransjene får komme til bordet. Det vil være avgjørende for å oppleve bedre og mindre polariserende diskusjoner om forholdsmessighet i framtiden.

På vegne av Norske Kulturarrangører

Siri Haugan Holden
Daglig leder